

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LIV Nr. 13 091 | Miercuri 26 septembrie 1984 | 6 PAGINI — 50 BANI

OBIECTIVELE PROIECTULUI DE DIRECTIVE ALE CONGRESULUI AL XIII-LEA AL P.C.R.

DEZVOLTAREA INTENSIVĂ A INDUSTRIEI — orientare fundamentală a viitorului cincinal

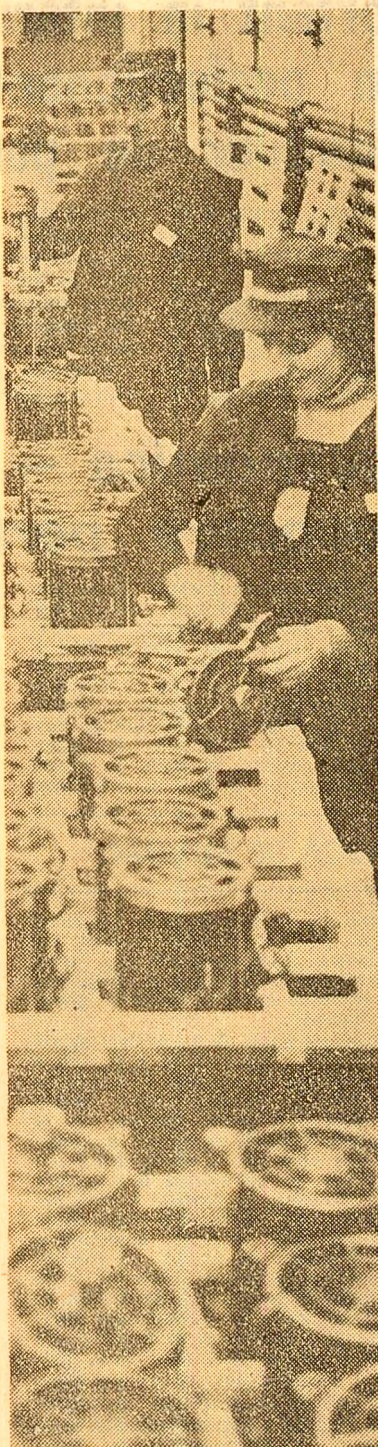
Proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R., elaborat și fundamentat cu contribuția esențială și sub îndrumarea nemiloasă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, șeful statului, al edificării României moderne, pune un accent deosebit pe laturile calitative, intensive ale dezvoltării economice a țării în viitorul cincinal și în perspectivă până în anul 2000. În acest cadru, o idee de fond a politicii economice a partidului, prefigurată în acest document programatic de excepțională însemnătate pentru progresul și prosperitatea țării se referă la continuarea operii de industrializare socialistă — factorul hotărâtor al înflăcărilor economice de înaltă eficiență, al valorificării superioare a întregului potențial material și uman al societății noastre, al asigurării bunăstării întregului popor, al înălțării independent și suveranității naționale.

Pornind de la marile realizări dobândite până acum în dezvoltarea și modernizarea industriei, deosebi în ultimii 20 de ani, proiectul de Directive prevede continuarea pe o treaptă calitativă superioară a politicii de industrializare, stabilind că dezvoltarea intensivă a industriei constituie una din orientările principale ale planului cincinal 1986—1990. Care sint rațiunile economice ale stabilirii acestui obiectiv în noua etapă de dezvoltare a țării? În primul rând, este că se poate de evident faptul că industria noastră a ajuns la un asemenea stadiu de dezvoltare tehnică și tehnologică, la un asemenea grad de calificare și competență ale oamenilor care își desfășoară activitatea în această ramură, încât în mod obiectiv devine tot mai mult necesară accentuarea factorilor intensivi, calitativi ai dezvoltării sale, în scopul fructificării cu eficiență superioară a potențialului tehnic și uman de care dispune.

În al doilea rând, se cuvine relevată cerința structurării dezvoltării industriale în funcție de tendințele și factorii care acționează în economia mondială și influențată într-o anumită măsură dezvoltarea economiei naționale. În acest cadru, ne referim în mod deosebit la criza mondială, energetică și de materii prime, precum și la faptul că resursele interne la diverse tipuri de materii prime, materiale și energie nu satisfac integral necesitățile economice, procurarea din import a acestora realizându-se în condiții dificile, adesea oneroase. În acest context, industria trebuie să-și reconsidere profilul prin orientarea spre acele produse și sortimente care fie că încorporează cantități mai reduse de

Prof. dr. Constantin BĂRBULESCU

(Continuare în pag. a V-a)

Întreprinderea de motoare electrice Pitești: pe bandă rulantă, produse de înalt nivel calitativ

IN SPIRITUL SARCINILOR SUBLINIATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Asigurarea continuă, în bune condiții cu energie a activității economice

— o mare răspundere a tuturor oamenilor muncii din sectorul energetic

O condiție de bază pentru desfășurarea normală, la nivelul ritmurilor planificate, a activității unităților producătoare de energie electrică o constituie, în prezent, finalizarea grabnică a lucrărilor de reparatii și modernizării ale instalațiilor din centralele electrice. În acest sens, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a subliniat la recenta consfățuire de lucru de la C.C. al P.C.R. necesitatea terminării la timp a reparatiilor la toate grupurile energetice, astfel încât în perioada de toamnă-iară capacitatea de producție să poată funcționa corespunzător și să se asigure energia necesară economiei naționale.

Alexandru Neațu, director în Ministerul Energiei Electrice, citeva precizări în legătură cu stadiul general al lucrărilor. — În acest an, în aproape toate centralele electrice s-a prezidat executarea unui mare volum de lucrări pentru repararea și modernizarea instalațiilor, ne precizează interlocutorul. Până la această dată, majoritatea lucrărilor au fost terminate. În prezent se depun eforturi strălucitoare pentru finalizarea, până la 30 septembrie, a tuturor lucrărilor și asigurarea condițiilor necesare pentru ca instalațiile energetice să poată funcționa în continuare la întreaga lor capacitate.

LA ÎNTEPRINDEREA ELECTROCENTRALE ORADEA

Lucrările — finalizate cu maximă operativitate

Colectivul ÎNTEPRINDERII ELECTROCENTRALE ORADEA deține primul loc în întrecerea socialistă între unitățile care produc energie electrică pe bază de cărbune. Bilantul la zi evidențiază realizarea unei producții suplimentare de aproape 153 milioane kWh, obținută în condițiile economisirii a 1 064 tone combustibil convențional și 2 100 MWh energie electrică. Rezultatele amintite sint, fără îndoială, rodul unei munci tenace, al disciplinelor severe de la fiecare loc de muncă și efectuării la termen, în condiții de calitate superioară, a programului de reparatii și revizii stabilite.

— În luna martie am analizat în amănunt modul în care au funcționat instalațiile și grupurile energetice în perioada vîrfului de solicitare din iarna anului precedent, ne precizează inginerul Sorin Ungur,

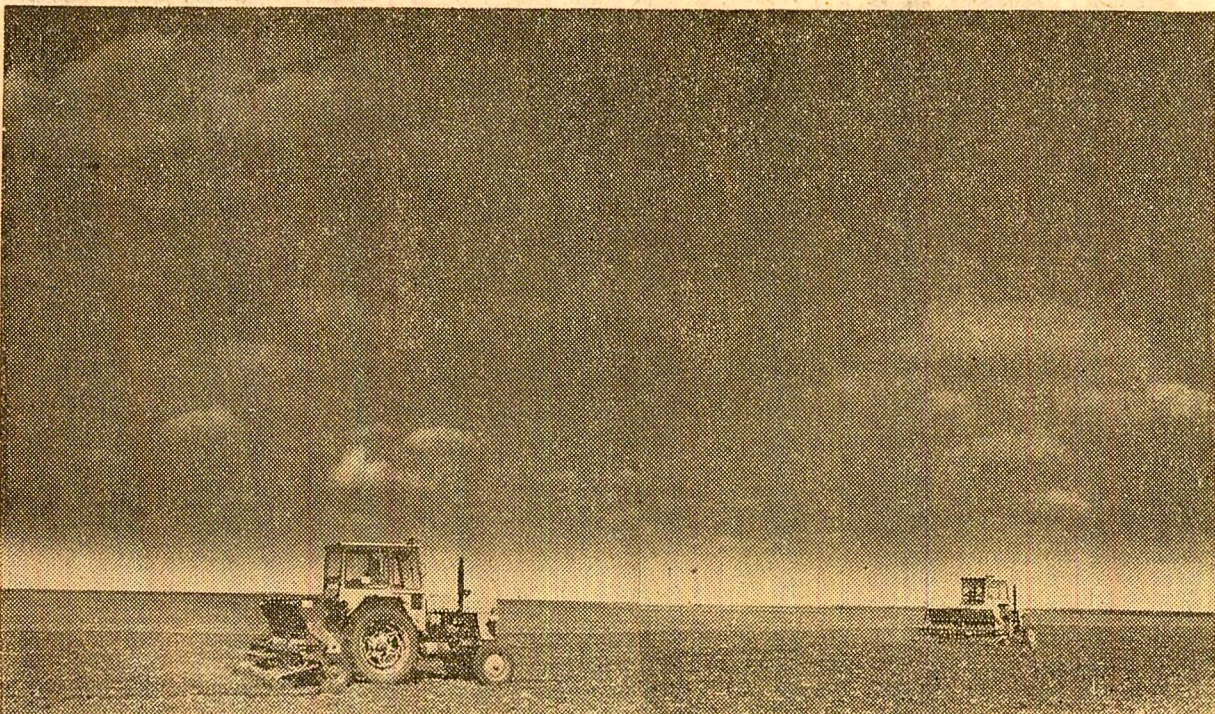
directorul întreprinderii. Concluziile nu au fost la toate capitolele dintre cele mai favorabile, pentru a nu spune altfel. Dar, pe baza experienței câștigate, am întocmit un amplitu program de măsuri, a căror împlinire urmează să asigure creșterea disponibilității și stabilității în funcționare a grupurilor energetice. Deși, din diferite motive, am început cu o lună întârziere reparațiile planificate, am reușit totuși — organizînd munca în schimburi prelungite și de noapte — să executăm un volum important de lucrări pentru creșterea siguranței și economicității în funcționare a agregatelor și instalațiilor, a întregii centrale. Am amînat doar citeva dintre lucrările cele mai importante care s-au efectuat, și anume: reparațiile capitale de la turbina nr. 1 și cazanele nr. 2 și 3, reparația curentă de la grupul nr. 4. În citeva zile

se va finaliza reparația capitală la turbina nr. 5, urmînd ca, la sfîrșitul lunii septembrie, să se încheie și reparația curentă la cazanul nr. 1, onorîndu-ne astfel angajamentul luat. As evidențiam totodată faptul că, față de perioadele minime stabilite, durata reparațiilor s-a redus cu trei zile, asigurînd pe această cale un spor de producție de peste 12,5 milioane kWh energie electrică pe bază de cărbune.

(Continuare în pag. a III-a)

ANONȘIETA ȘTIINȚII

in două importante termocentrale

După o noapte de muncă la pregătirea terenului pentru însămînțări Foto: Sandu Cristian

ACUM SE PUN BAZELE RECOLTELOR SUPERIOARE DIN ANUL VIITOR

LA SEMĂNAT lucrări de cea mai bună calitate!

În cursul zilei de luni, în sudul țării au fost înregistrate temperaturi maxime de peste 30 de grade și doar în Maramureș, unde a plouat, vremea a fost mai rece. Cu alte cuvinte, deși calendaristic ne aflăm în plină toamnă, asistăm la adevărate zile de vară. Dintr-un punct de vedere această evoluție a timpului este favorabilă: floarea-soarelui a putut fi recoltată și îngrozită în condiții excepționale de bune, a fost grăbită coacerea porumbului și a unor sortimente de legume. Desigur, este nevoie de ploaie, întrucît, în unele zone ale țării, sînt deficit de umiditate. Meteorologii apreciază că, în zilele următoare, timpul se va schimba în sensul că temperaturile vor scădea și vor începe ploile. În aceste condiții, este necesar să fie intensificat la maximum ritmul lucrărilor agricole de toamnă.

Concomitent cu grăbirea recoltării, cea mai mare atenție trebuie acordată însămînțării orzului, grîului și celorlalte cereale de toamnă. Din datele furnizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare rezultă că, pînă în seara zilei de 24 septembrie, a fost însămînțată o suprafață care însumează aproape 580 000 hectare. Aceleasi date arată diferențe mari de la un județ la altul, situate în aceeași zonă, în ce privește suprafețele însămînțate:

ZONA I. PESTE MEDIA ZONEI — JUDEȚELE: Ol, Dolj, Teleorman, Timiș

SUB MEDIA ZONEI — JUDEȚELE: Iaomița, Brăila, Arad, Tulcea, Giurgiu, Constanța, Buzău, Călărași și sectorul agricol Ilfov.

ZONA A II-A. PESTE MEDIA ZONEI — JUDEȚELE: Caras-Severin, Vâlcea, Gorj, Bacău, Bihor, Botoșani, Mehedinți, Satu Mare, Argeș, Vaslui și Neamț.

SUB MEDIA ZONEI — JUDEȚELE: Dimbovița, Prahova, Vrancea, Galați, Iași.

ZONA A III-A. PESTE MEDIA ZONEI — JUDEȚELE:

Sibiu, Suceava, Covasna, Hunedoara, Mureș, Bistrița-Năsăud, Alba.

SUB MEDIA ZONEI — JUDEȚELE: Sălaj, Cluj, Brașov, Harghita, Maramureș.

Ce reprezintă suprafața însămînțată pînă acum? 169 067 hectare rapită pentru ulei, 89 600 hectare rapită furajeră, 121 635 hectare orz de toamnă, iar restul — cu arși și secară. Desigur, în aceste zile este necesar să se încheie semănatul rapiței pe toate suprafețele, însă principalele forțe trebuie concentrate la însămînțarea cerealelor de toamnă.

Stadiul actual al pregătirilor pentru semănat nu este, peste tot, la nivelul cerințelor. Dacă pe ansamblul țării au fost arate 33 la sută din suprafețele care urmează să primească sămînța în această toamnă, în unele județe — Neamț, Botoșani, Sălaj, Harghita, Suceava — această lucrare a fost executată în proporție redusă, sub 40 la sută din prevederi. Pentru grăbirea arăturilor este necesar ca recolta să fie strînsă cu prioritate de pe terenurile prevăzute a se însămînța cu cereale păioase. De asemenea, prin antrenarea locuitorilor de la sate, să fie adunate și transportate neîntîrziat resturile vegetale, astfel încît tractoriștii să poată începe arăturile.

Executarea lucrărilor de pregătire a terenului și semănat la termen este prevăzută și în condiții superioare de calitate constituie un factor de cea mai mare însemnătate pentru obținerea de recolte mari în anul viitor la culturile care se însămînțează în această toamnă. Aceasta impune ca mecanizatorii, specialiștii și cadrele de conducere din unitățile agricole să respecte cu strictețe normele tehnice stabilite, densitățile prevăzute de plante la hectare, într-un cuvînt, să se muncească în spiritul indicațiilor date de conducerea partidului la recenta consfățuire de lucru de la C.C. al P.C.R.

200 DE ANI DE LA MAREA RĂSCOALĂ POPULARĂ CONDUSĂ DE HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN

O pagină glorioasă din istoria luptei poporului român pentru emancipare politică și eliberare națională

În istoria multiseclară a poporului român, ca și în istoria altor popoare, nefîrșit este sirul strădănilor și luptelor pentru libertate, dreptate socială și existență de sine stătătoare. Greul acestei lupte, purtată, nu o dată, cu deplină abnegație, pînă la supremul sacrificiu, și-au dus cotidian masele populare, apărîndu-și pămîntul strămoșesc și dreptul lor la o viață liberă și demnă.

În acest context — așa cum se subliniază în Programul P.C.R. — „A războiului s-a afirmat cu putere ca o clasă socială revoluționară în ne-născută răscoală împotriva dominației feudale. Răscoala condusă de Gheorghe Doja... marea răscoală țărănească din secolul al XVII-lea, în fruntea căreia s-au aflat Horea, Cloșca și Crișan, constituie pilde nepieritoare ale hotărîrii cu care țărănimia s-a ridicat împotriva a-suprii sociale și naționale, pentru o viață mai bună și mai dreaptă”.

Desfășurată la hotarul dintre două epoci istorice — epoca feudală, aflată în plin proces de destrămare, și noua orinduire capitalistă, ce-si anuntase deja tot mai vizibil apariția — marea răscoală din 1784 a constituit, totodată după cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „o expresie a cerințelor obiective ale evoluției societății românești, a necesității realizării unor schimbări care să deschidă drum liber dezvoltării forțelor de producție, progresului general, economico-social al țării, să asigure condiții de viață mai bune pentru masele largi populare”.

glorios și eroic moment din istoria patriei.

Analiza cauzelor răscoalei arată clar că acestea trebuie căutate în întregul socotit precedent, în trîmțările, contradicțiile, ciocnirile, luptele de ordin economic și social, în opresiunea de ordin național la care era supusă de către nobilimea masa considerabil majoritară a iobagilor români din Transilvania, opresiunile și nemulțumirile gene-

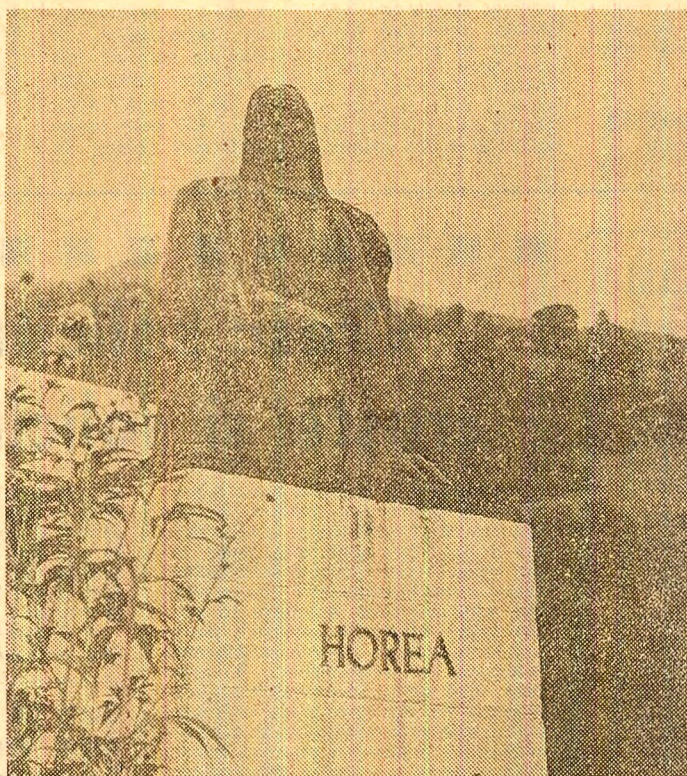
naționale, provocate de apăsarea la care erau supuși românii (el nefînd recunoscuți ca „națiune”), precum și cele de ordin confesional (fîcuse mai ales de stăruitor-rele eforturi de catolicizare) se împleteau astfel într-un sîntur tot, făcînd însușorabilă viața iobagilor, alimentînd necontenit rezistența în spiritul lor de revoltă.

La cauzile de ordin general, comune pentru întreaga Transilvanie, s-au adăugat o seamă de motive specifice pentru zona Munților Apuseni, locul de nemijlocită izbucnire a răscoalei. Cele două rînduri de cauze s-au îmblînit, accentuînd astfel motivele de „explozie”, cu altă mai mult cu penetrarea unor modalități capitaliste de exploatare — alături de accentuarea celor „tradiționale” — sîrăceea o parte crescînd dintre moși și reștrîngînd tot mai mult din vechile lor îndreptățiri de mineri și „oameni ai munților”.

Nu trebuie omise nici împrejurările internaționale în care a avut loc răscoala, împrejurări care, fără să o determine, au putut s-o „alimenteze”, s-o „simuleze”. Ea are loc în intervale istorice dintre Revoluția americană (declanșată la 1775) și marea Revoluție franceză, ce avea să izbucnească în plus, unele regimuri de „despotism luminaț” călăuzit de reformele vechi orinduire — în timp ce revoluțiile țîndeau s-o răscoale — fapt ce oglînda, el însuși, criza „vechiului regim”.

N-au rămas fără ecou, date fiind teoriile lor antif feudale, nici rîndurile de lupte care au urmat în vecinătate: cum nu poate fi omisă nici îmbrăcirea că răscoala are loc „într-un rîstîm cînd și în această parte a Europei ponorește izbucnirea, stabilite prin reglementările în vigoare, erau însă sporite de abuzurile care aveau loc, altă din partea feudailor și a agenților lor, cit și din partea birocrației imperiale.

Contradicțiile sociale, generate de exploatarea în creștere, cele

rate de acțiunea ce avea ca scop extinderea influenței catolicismului — acest „liant ideologic” al imperiului habsburgic — asupra populației românești.

Pe toate aceste direcții, care se împleteau adesea inseparabil, situația se înrăutățise conținu față de începutul veacului. Exploatarea exercitată de nobilii feudali se „oncuroa” cu cea a statului, fiecare căuind să stoarcă cit mai mult de la țărănul iobag. Propozițiile exploantării, stabilite prin reglementările în vigoare, erau însă sporite de abuzurile care aveau loc, altă din partea feudailor și a agenților lor, cit și din partea birocrației imperiale.

Contradicțiile sociale, generate de exploatarea în creștere, cele

că în 1789. În plus, unele regimuri de „despotism luminaț” călăuzit de reformele vechi orinduire — în timp ce revoluțiile țîndeau s-o răscoale — fapt ce oglînda, el însuși, criza „vechiului regim”.

N-au rămas fără ecou, date fiind teoriile lor antif feudale, nici rîndurile de lupte care au urmat în vecinătate: cum nu poate fi omisă nici îmbrăcirea că răscoala are loc „într-un rîstîm cînd și în această parte a Europei ponorește izbucnirea, stabilite prin reglementările în vigoare, erau însă sporite de abuzurile care aveau loc, altă din partea feudailor și a agenților lor, cit și din partea birocrației imperiale.

Contradicțiile sociale, generate de exploatarea în creștere, cele

Conf. univ. dr. Vasile BOZGA

(Continuare în pag. a IV-a)

Armonia întregului

A-ți cunoaște astăzi țara și a o cutreiera cu ochii minții și-ai întîlni mai mult constituite nici o problemă: căldorii în grup sau individuale pe itinerarele cele mai inedite sint la îndemîna fiecui. A tineretului, mai cu seamă, ale cărui curiozitate și vigoare se canalizează spontan în romantism și realismul călătorilor. Îndemnul marelui geograf Ion Simionescu „tineru, cu noaște-ți țara!” devine astăzi de firesc faptulul divers. Or, tocmai asemenea călătorii cit mai complete oferă, instructiv și mediativ, călătorului din toate generațiile, pe viu și la fața locului, tabloul armonios al României socialiste contemporane, cu dezvoltarea simetrică și complementară a tuturor zonelor, a tu-

INSEMNARI de AL. ANDRIȚOIU

turor județelor ei. Această politică umanistă, urmărită îndeaproape de secretarul general al partidului nostru, este prezăvăzută și se aduce necontenit, potrivit proiectului de Directive pentru Congresul al XIII-lea al partidului.

De patru decenii încoace, începînd cu îndepărtarea ruinelor și paraziților războiului și a agresiunii naziste, în spiritul regimului, a început masivă opera de reconstrucție. Au rămas însă pe harta economică și socială a patriei unele zone mai înapoate, lăsate mai mult pe seama unei evoluții lente și spontane, pînă ce, notar în istoria civilizației naționale, Congresul al IX-lea, prin personalitatea noului secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, lansă, pe bază de documente și conotații științifice, ideea unei dezvoltări echilibrate, umanist-democratice a tuturor pățiilor care constituie frumosul și înfloritorul întreg al României cu adevărat modernă. Și s-a trecut număideci, fluent și cit mai susținut, la materializarea acestei opere, în fond capodopera de largă respirație și de valoare unei noi epoci naționale. I-au sporit bugetele s-au reculat investițiile, s-au făcut studii solide și amănunțite, conjugate cu entuziasmul prin care localnicii se autodotează, prestează ore de muncă patriotică, județele și întreprinderile se intrajutorază — pentru ca statul și cetățenii, colectivitatea și individual, întreaga țară, cu toții, de toate naționalitățile, să îndeplinească cu înaltă credincioasă campania vitală pentru civilizație și cultură pentru utiul și frumosul unei țări moderne.

(Continuare în pag. a IV-a)

EXPERIENȚA ÎNAINȚATĂ la tribuna Științei

Au căutat piese de schimb și le-au găsit în propria unitate

DOUĂ EXPERIENȚE, DOUĂ ATITUDINI EXEMPLARE ÎN ACȚIUNEA DE RECICLARE A MATERIALELOR

În toate unitățile economice asigurarea pieselor de schimb este una din problemele de care depinde în mare măsură bunul mers al producției. Absolut firesc, se poate spune. Pe măsură ce funcționează, utilajele se uzează și deci este necesar ca ele să fie reparate. Cu acest prilej, o bună parte din piese și subsansamble trebuie înlocuite. Cu ce? Cu piese de schimb. De unde? În mod normal, de la întreprinderile care au produs utilajele respective sau de la cele specializate în fabricarea pieselor de schimb. Desigur, există un adevărat sistem de aprovizionare cu piese de schimb. Numai că, uneori, dintr-un motiv sau altul, se întâmplă ca unele piese de schimb să lipsească. Și atunci? În unele cazuri încep să se „fabrica” justificări pentru neexecutarea la timp a lucrărilor de întreținere și reparații. În locul acestui „procedeu” vă propunem azi experiența a două unități care, deși nu au acest profil, produc anual piese de schimb în valoare de zeci de milioane de lei.

Principalul aliat — autodotarea

Întreprinderea metalurgică de metale nereferas din Baia Mare are în dotare utilaje, agregate și instalații de mare complexitate tehnică, multe din ele aduse din import. Și aici asigurarea pieselor de schimb devine la un moment dat o „problemă”. Iată însă că, în acest an, peste 90 la sută din piesele de schimb necesare se realizează prin autodotare. În opt luni s-au realizat piese de schimb noi în valoare de aproape 30 milioane lei și s-au recondiționat piese uzate în valoare de 13,7 milioane lei. Ca atare, la ora actuală, întreprinderea a intrat într-o anumită măsură necesarul de piese de schimb și pentru alte unități metalurgice din țară, cum sunt, cele din Copsa Mică, Zlatina, Copsa Barza. De ce se pune un accent atât de mare pe recondiționarea și asimilarea în fabricație a pieselor de schimb? — În primul rând, pentru că avem mare nevoie de ele, ne răspunde inginerul Ion Mihai, șeful secției mecano-energetice. În caput, sigur, a fost modest. De-a lungul anilor am perfecționat însă mereu această activitate, astfel încât acum putem executa piese din ce în ce mai complexe. În al doilea rând, pentru că pe această cale contribuim în mod substanțial la reducerea importului, întrucât multe din piesele și subsansam-

La întreprinderea metalurgică Baia Mare

Pentru a întări cele spuse, interlocutorul ne-a dat și un exemplu: nu cu mult timp în urmă s-a trecut la recondiționarea rotorului de la suflantele de gaze sulfuroase și a rotorului ventilatorului final de la instalația de topire. În felul acesta, nu numai că s-au putut repara utilaje în valoare de sute de mii de lei, dar cu instalațiile respective se realizează și cantități de produse, într-o gamă mereu diversificată. Interesant de reținut este și felul cum s-a organizat activitatea de recondiționare și asimilarea în fabricație a pieselor de schimb. Practic, pentru aproape toate piesele de schimb se întocmesc fișe tehnice, care apoi sînt completate cu tehnologiile

de recondiționare sau de fabricație prin autodotare. În felul acesta, cu contribuția unor maștrii mecanici ca Ștefan Mirăuț, Gheorghe Mocirban, Ianoș Paifi, a unor muncitori ca Augustin Nemeți, Nicolae Olaru, Mircea Pădureanu și a subinginerului Mihai Breban, s-a pus la puseț tehnologia necesară pentru recondiționarea multor piese și matrițe, pentru confecționarea sculelor și dispozitivelor necesare strunjirii sferice a unor piese cu diametrul de 1.400 mm, pentru realizarea unor aparate de măsură specifice etc.

Nu exagerăm cu nimic dacă afirmăm că în cadrul întreprinderii s-a creat o adevărată micro-unitate pentru producerea și recondiționarea pieselor de schimb. O dovedește o dată în plus faptul că, nu cu mult timp în urmă, cu s-a asimilat în fabricație și piese subsansamble și chiar utilaje de mare complexitate, cum sînt multiplicatorul de viteză tip reductor de 1.000 kW, reductorul de viteză de tipul K-50 de la fabrica de oxigen și altele. Dar, în fond, așa și este normal să se procedeze, deoarece nimeni nu poate înnoiește mai bine cerințele producției decât muncitorii și specialiștii din întreprindere.

Gheorghe SUSA, corespondentul „Științei”

O cale eficientă de economisire a valutei

Prin specificul activității, întreprinderea de reparații Ploiești este o unitate mare consumatoare de piese de schimb. După ce-și trăiesc o „primă viață”, macaralele gigant, autocaracalele, autoboteltoarele, tractoarele grele, alte utilaje de pe santierul de construcții sînt expediate aici pentru a fi reparate. Adică, pentru a li se da o „a doua viață”. Deci, unitatea are nevoie de cantități mari de piese de schimb, într-o gamă extrem de diversă. În ultimă instanță — ne spune Teodor Tudoran, inginerul șef al întreprinderii — realizarea planului de reparații este condiționată strict de asigurarea pieselor de schimb. Le ai, poți efectua reparațiile la termen; nu, atunci utilajele stau și ruginesc prin uzură. Pierde mult colectivul, dar și mai mult economia națională.

La întreprinderea de reparații Ploiești

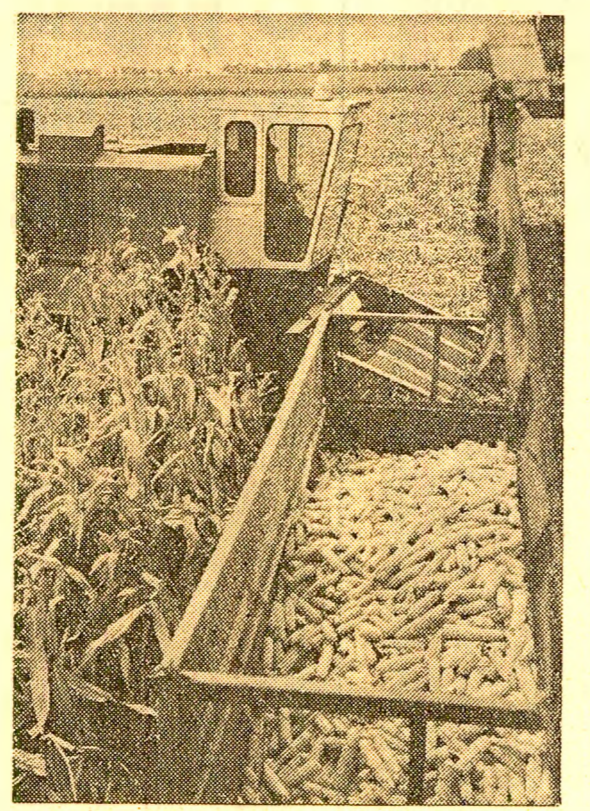
Pe unul dintre aceste pasionați oameni ai tehnicii, inginerul Cornel Oprea, l-am cunoscut tocmai când făcea probe la o instalație de metalizare a pieselor din oțel și fontă. „Instalația este destinată recondiționării pieselor mici, ne spune interlocutorul. Randamentul realizat este de 10 ori mai mare decât la procedeu folosit până acum, obținându-se totodată și o importanță redu-

cere a costului recondiționării”. Prin autodotare s-au realizat aproape toate piesele și instalațiile necesare, printre care instalația de cromare, agregatele pentru sudură automată, de metalizare, în care de măsură și control, de bord etc. Producția de piese recondiționate a crescut continuu. În sectorul reparațiilor, bugetul grupului de concepție și proiectare aparate pentru instalarea și utilizarea acestor aparate este condiționat strict de asigurarea pieselor de schimb. Le ai, poți efectua reparațiile la termen; nu, atunci utilajele stau și ruginesc prin uzură. Pierde mult colectivul, dar și mai mult economia națională.

Constantin CĂPRARU, corespondentul „Științei”

CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ

Culesul, transportul și depozitarea recoltei — în ritm mai susținut, cu toate forțele!

Depășirea grăbește cocerea porumbului.

Unitățile agricole de stat și cooperatiste din județul Ialomița au de recolat în această toamnă 96.134 hectare de porumb. Desi simțim la sfîrșitul lunii septembrie, multe lanuri sînt încă verzi, umiditatea boabelor depășind 40 la sută. Pornind de la necesitatea stringerii în cel mai scurt timp a producției de porumb, gospodarii ogarelor ialomitene fac eforturi susținute pentru a grăbi cocerea. La cooperativa agricolă din Grindu, stivele din lanuri sînt depășite pe ceean, iar după 8-10 zile sînt culci. Cum se procedează? Depășirea este efectuată zilnic de 150 de cooperatori din cadrul celor 3 ferme. Am putut vedea depășind stivele, în pădurea încă verde de porumb, echipele lui Ion Drăgoi, Ion Radu și Nica Gurău care, cu o deosebită îndemnare, lăsa stivele dezvelite de foa. Zilnic se depășește 18-20 hectare, suprafață egală cu cea care se recoltează și a fost depășită în urmă cu 10 zile. Din cele 1.026 hectare cultivate cu porumb s-a strins recolta de pe 200 hectare și sînt depășite pe boci încă 60 hectare, suprafață ce este mereu menținută la această cotă.

Cu atelele nu se pot transporta cartofii?

„Și în anii trecuți noi am procedat în acest mod — ne spune Anghel Mircea Dan, președintele cooperativei. Avantajul este clar. În loc să recoltăm porumbul cu 38-40 la sută umiditate, noi îl aducem din cîmp pe pistele de uscare cu maximum 30 la sută. La fiecare

hectar, ținînd seama că avem o producție medie de 10-11 mii kilograme stiveli, noi economisim la transport cam 1.000 kg. Cum s-ar spune, nu mai transportăm și apa din stiveli”. Inițiativa cooperativilor din Grindu se extinde și în consiliile agroindustrial din Cooșca, Gîrbovă, Grivița și Andrășești. Și bine ar fi să se generalizeze în tot județul. (Mihai Visoiu, corespondentul „Științei”).

Exemplul unităților agricole din Bucecea și Virfu Cîmpului poate fi urmat de toate celelalte unități din județ. Mai cu seamă de cooperativele agricole din Vlădeni, Corni, Broscuți, Dersca, Pomiria, Sordrii etc., a căror distanță pînă la bazele de prelucrare este aproximativ egală. Diferența în schimb răspunderea manifestată pentru soarta recoltei de cartofi a acestui an.

Exemplul unităților agricole din Bucecea și Virfu Cîmpului poate fi urmat de toate celelalte unități din județ. Mai cu seamă de cooperativele agricole din Vlădeni, Corni, Broscuți, Dersca, Pomiria, Sordrii etc., a căror distanță pînă la bazele de prelucrare este aproximativ egală. Diferența în schimb răspunderea manifestată pentru soarta recoltei de cartofi a acestui an.

Grăbilele de recoltare și livrare sînt obligatorii.

Pînă luni, întreprinderea de industrializare a sticlei de zahăr din Oradea a prelucrat aproape 17.000 tone sticle, din recolta acestui an adusă din județele Bihor și Satu Mare. Aproape 310.000 tone sticle de zahăr va fi industrializată în cel mult 100 de zile. Ce se face în unitățile agricole pentru a se asigura materia primă necesară fabricii? În cele mai multe locuri se munceste în ritm intens la recoltare. În cooperativa agricolă Rosiori, pe o treime din cele 314 hectare ci ocupă această cultură, sfe-

cla a fost dislocată, iar apoi a fost adunată și transportată. Aici lucrează zilnic 300 cooperatori și pleacă spre fabrică cel puțin 250 tone sticle. La fel se acționează și în cooperativa agricolă Dioșii, unde fusese strasă recolta de pe aproape 100 de hectare din cele 394 hectare cultivate. Tot ce se strînge într-o zi ia grabnic drumul bazelor de recepție. În aceeași noapte de prelucrare a peste 6.500 tone — nu au putut să lucreze din plin. Cauza acestei stări de fapt rezidă, în principal, în decalajele mari între recoltare și transportul sticlei de zahăr. Neajunsul este că multe din aceste gramezi nici nu sînt acoperite cu frunze.

Din dulceața sticlei de zahăr nu se piardă nimic!

În două din corespondențele de față esse semnatai laptu ca în unele unități agricole transportul sticlei de zahăr nu este corelat cu recoltarea. Ca atare, o parte din producția realizată se află în gramezi pe cîmp. Din datele furnizate de Centrul zahărului din Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare rezultă că și în alte județe — Arad, Cluj, Botoșani, Ialomița și altele — există în gramezi pe cîmp mari cantități de sticle de zahăr. Neajunsul este că multe din aceste gramezi nici nu sînt acoperite cu frunze.

CE SE ÎNTÎMPĂ CU SFECIA LĂSATĂ ÎN GRAMEZI PE CÎMP?

Este o rezolvă generală ca, după recoltare și decolțare, rădăcinile de sticle de zahăr să fie transportate imediat la fabricile prelucrătoare sau la bazele de recepție. Sub nici un motiv ele nu trebuie să fie lăsate în gramezi pe cîmp, deoarece pierderile în greutate sînt extrem de ridicate, diminuându-se și conținutul de zahăr. Specialiștii au stabilit că sticle de zahăr lăsate necoperite pe cîmp pierd, în timp de 24 de ore, 1,2 la sută din greutate, iar conținutul de zahăr se reduce cu 0,24 la sută.

CE SE PETRECE ÎN FABRICA LA PRELUCRAREA SFECLEI DE ZAHĂR?

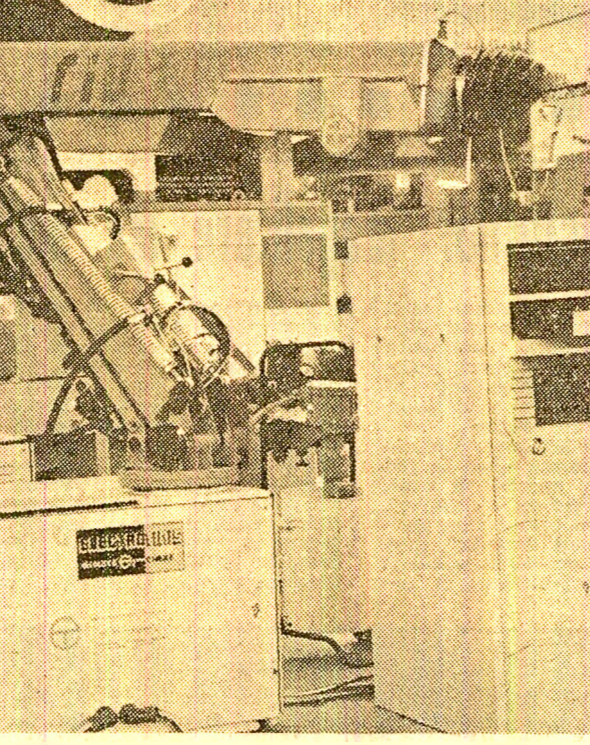
La prelucrarea sticlei de zahăr, cele mai mari randamente de extracție se obțin din rădăcinile prousate recoltate. În acest caz, difuzia — extragerea zahărului din celulele țesuturilor rădăcinii — se face mai ușor, cu un consum redus de combustibil. În cazul prelucrării rădăcinilor de sticle de zahăr care se măreste consumul de combustibil pe tonă de sticle, iar o parte din conținutul de zahăr rămîne în reziduur.

Toate acestea pledează pentru transportarea nemizată a sticlei recoltate din cîmp de către fabricile de zahăr sau la bazele de recepție intermediare.

Gh. Giurgiu, corespondentul „Științei”

LA ÎNTEPRINDEREA „ELECTROTİMIS” DIN TIMIȘOARA

La fiecare două zile — un nou produs în fabricație

Promovarea susținută a noului

— iată una din trăsăturile definitorii pentru activitatea colectivului de oameni ai muncii de la întreprinderea „Electrotimis” din Timișoara. Dovadă că, în acest an, la fiecare două zile se realizează un nou utilaj de înaltă complexitate tehnică. Zilele trecute a fost introdus în fabricație un nou produs: mașina de frezat punct-control, destinată fabricației de aparatură optică. Refacîndu-se la complexitatea noii mașini, comunistul Ania Pavel, șeful echipei de montori, ne-a prezentat cîteva date tehnice: „Toleranțele admise la paralelism, ne precizează interlocutorul, sînt de 10 microni, iar cele de la „bătaia” frizerii de numai 7 microni”. În continuare vor fi asimilate și alte mașini-unelte din aceeași familie, la care gradul de precizie este dublu. Lupta cu micronii atestă atât nivelul ridicat de calificare al muncitorilor din întreprindere, între care se disting lăcătușii Gheorghe Juri, Vasile Georgescu și Bogdan Gavrilă, ci și înalta calitate a mașinilor-unelte produse la „Electrotimis”.

Este cit se poate de evident, așadar, că realizarea unor produse noi, de mare precizie, competitive pe piața externă constituie o preocupare de prim ordin a muncitorilor și specialiștilor de la „Electrotimis” — unitate fruntasă pe ramura în întrecerea socialistă. Printre realizările de ultimă oră ale colectivului întreprinderii se numără și instalațiile pentru fabricația de cinescoape, cabluri miniere și corduri metalice, noile agregate de prelucrare prin așchiere. Cel mai recent exemplu îl constituie robotul de vopsire R.I.V., în imaginea de mai sus, a cărui fabricație marchează trecerea la producerea robotilor industriali.

„Rezultatele obținute — ne-a spus tovarășul Gheorghe Cătanu, secretar adjunct al comitetului de partid pe întreprindere — prin care oamenii muncii din unitatea noastră omagiază cel de-al XIII-lea Congres al partidului, demonstrează că întregul nostru colectiv este hotărât să-și pună pe deplin în valoare potențialul de creație tehnică, să continue seria succeselor de pînă acum”.

Ion MARIN

Asigurarea continuă, în bune condiții cu energie a activității economice

(Urmare din pag. 1)

cazanul nr. 2 s-a înlocuit arzătoarele de carbune cu concentratoare centrifugale de praaf, ceea ce a determinat reducerea substanțială a consumului de păcură. Pe această cale, de la începutul anului și pînă în prezent, consumul de păcură a fost diminuat cu 17 la sută, față de aceeași perioadă a anului trecut, ceea ce echivalență cu o economie de 6.000 tone păcură. — Cu toate că am acumulat o bogată experiență în exploatarea agregatelor, n-aș vrea să se înțeleagă că în activitatea noastră nu este loc de mai bine, remarcă directorul unității. Acum eforturile se îndreaptă spre specialiștii, ale întregului colectiv sînt concentrate asupra acțiunilor care vizează creșterea disponibilității grupurilor energetice în sezonul rece. Odată cu măsurile tehnice și organizatorice luate în cadrul

LA UZINA ELECTRICĂ PAROȘENI : Un nou program de măsuri nu ține locul unui grup energetic

De la bun început se cuvine menționat că UZINA ELECTRICĂ PAROȘENI are o importanță economică deosebită, întrucît ea produce nu numai energie electrică, ci alimentează cu energie termică orașele Petrosani, Vulcan și Lupeni. Tocmai datorită acestor considerente, în acest an, aici s-au luat măsuri ferme pentru pregătirea uzinei și funcționarea ei la întreaga capacitate în sezonul rece. Astfel, potrivit graficelor, au fost executate reparațiile curente la cazanele nr. 2 și 3, precum și la turbinele nr. 1 și 3.

— Totodată, s-a efectuat și o serie de modernizări la unele instalații din dotare — ne spune tovarășul Gheorghe Dinea, inginerul șef al uzinei. Recent, am finalizat operațiile de modernizare la generatorul de la turboagregatul nr. 2, de 50 MW. Prin rebinarea statorului generatorului se asigură o siguranță sporită în funcționare și o mai bună ritmicitate în livrarea energiei termice și electrice. Un mare volum de lucru s-a efectuat pentru modernizarea grupului nr. 4, de 150 MW, și a cazanului nr. 1, de 230 tone abur pe oră, aferent turboagregatelor de 50 MW. În momentul de față, se lucrează la înlocuirea sistemului de preparare a prafului de cărbune în vederea utilizării unui cărbune de calitate inferioară.

MUREȘ : Suplimentar — 400 milioane kWh energie electrică

Colectivele de energeticieni de pe cele trei platforme ale întreprinderii „Electrocentrale” Mureș — Ierolava, Fintinele și Tirnăveni — raportează că, în perioada care a trecut din acest an, au livrat, peste sarcinile de plan, sistemului energetic național, 400 milioane kWh energie electrică. Este de remarcă că acest succes, realizat în princi-

pal pe seama exploatării utilajelor și agregatelor în condiții de înaltă eficiență, a fost obținut prin economisirea, în perioada menționată, a 280 tonă combustibil convențional și reducerea consumului propriu cu 3,8 milioane kWh energie electrică. (Gheorghe Giurgiu, corespondentul „Științei”).

Gheorghe IONIȚĂ, Ioan LAZA corespondenții „Științei”

STRÎNSA LEGĂTURĂ CU PRODUCȚIA, CU VIAȚA — cerința de bază a învățământului superior modern și eficient

Prin puterea ei de sinteză, prin limpezimea și pregnanța cu care evidențiază obiectivele noului an de învățământ și principalele direcții de acțiune, cuvântarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rostită la marea adunare populară de la Timișoara cu prilejul inaugurării anului 1984-1985, constituie un complex sistem de referință pentru perfecționarea școlii de toate gradele. „Calitatea — cuvânt de ordine în învățământul superior” — este tocmai de aceea angajamentul fierbinte sub semnul căruia primele zile de muncă universitară din noul an au coincis cu stabilirea sarcinilor concrete, pentru fiecare facultate, ce decurg din recenta cuvântare a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Este a acțiunii de a pune la împlinire și de a realiza obiectivele de dezvoltare, de mobilizare a tuturor forțelor universitare, de acțiune cu atât mai binevenită cu cât se înscrie astfel în pregătirea temeinică, multilaterală a adulților de dări de seamă și alegeri ale organizațiilor de partid din unitățile învățământului superior.

Soluții optime, eficiente în sprijinul creșterii productivității muncii.

„Întreaga această acțiune de evaluare și autoevaluare poartă pecetea sensului revoluționar pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a imprimat procesului de dezvoltare a învățământului — ne-a spus tovarășul Iosif Grosanu, secretar al comitetului de partid al Facultății de mecanică din Timișoara. În recenta cuvântare, secretarul general al partidului a arătat că obținerea fiecărui nou succes, oricât de avansat, nu numai că nu constituie o limită, un motiv de autoluminare, ci trebuie să constituie un prag pentru un nou efort de creație, pentru o nouă realizare, superioară, care să netezească obținerea altora, din ce în ce mai înalte. Regăsim aici dialectica dezvoltării specifică „Epocei Ceaușescu”, când fiecare victorie dobândește un caracter de mijloc și este direcția de dezvoltare a întregii patrii socialiste. Ca atare, pentru noul an universitar, cadrele didactice, cercetătorii și studenții noștri sînt angajați integral în realizarea obiectivelor de largă înțelegere și importanță economică pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a pus în fața școlii superioare timișorene, dintre care unele au fost incluse în programele naționale coordonate de C.N.S.U. Pentru această beneficiem de superioare condiții materiale, cit și de o valoroasă tradiție. Așa, de pildă, pornind de la faptul că, la indicația dată acum cinci ani de secretarul general al partidului, am reușit să proiectăm și să realizăm unei familii complexe, alcătuită din 11 tipuri de roboți industriali, unanim apreciați astăzi în unități economice, în noul an universitar, cadrele didactice și studenții noștri sînt angajați în realizarea, împreună cu ministerele de profil, a unor secții de producție complet mecanizate și automatizate, care, așa cum a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitei recente, vor determina creșterea substanțială a productivității muncii și îmbunătățirea condițiilor de lucru.”

Generalizarea experienței înaintate în procesul de învățământ.

„Generalizarea experienței înaintate în procesul de învățământ, cercetare, proiectare și mior-producție, unitate complexă care cuprinde mai multe catedre, labora-

toare și ateliere de producție — ne-a declarat conf. dr. ing. Mircea Ivan, prorector al Universității. Acestora li se adaugă filiala Centrului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru mecanică fină și școlile, a Centrului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru automatizări și telecomunicații, precum și filiala Institutului național de motoare termice I.T. București. Una din cele mai complexe rezultate va constitui în anul viitor realizarea unei teorie a muncii și a muncii pregătire de specialitate a studenților din anii IV și V, cit și la adăugarea principalelor direcții de cercetare și satisfacerea optimă a exigențelor economice specifice industriei brașovene. Pentru acest an universitar, centrul recent înființat își propune dublarea numărului și a valorii contractelor realizate de filialele institutelor de cercetare de aici, precum și sporirea zecilor tehnice în mare parte prin autoutilitare.”

„Și cum menirea acestor nucleu-

Legarea a învățământului cu cercetarea și producția. Integritatea învățământului superior cu cercetarea și producția acționează ca factor esențial de creație, înscrind o contribuție majoră a institutelor de învățământ superior la progresul economic-social al patriei. În prece-

dentul an universitar, numărul contractelor de cercetare și proiectare încheiate pe această bază de unitățile învățământului superior din întreaga țară a ajuns la 2.841, iar valoarea acestora depășește 485 milioane lei. Anul 1984-1985 nu poate rămâne mai jos, spre în care sînt generalizate experiențele cele mai valoroase și sînt aplicate modalități noi de integrare, pe măsura sarcinilor și obiectivelor specifice acestui an. La Universitatea din Brașov, bunăoară, prin integrarea unor catedre pe marile platforme industriale unde funcționează și centre științifice, au luat naștere nucleu complexe de învățământ, cercetare și producție, la întreprinderea de autocomioane, la întreprinderea „Tractorul”, la „Electroprecizia” din Săcele, la Combinatul de industrializare a țermenului, la centrele de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru tractoare și autocomioane. Intemeiate îndobesci pe asemenea nucleu de învățământ, cercetare și producție, Universitatea din Brașov a soluționat în 1983 un număr de 215 contracte economice în valoare de 40 milioane lei. „In sprijinul orientărilor secretarului general al partidului, integrarea învățământului superior cu cercetarea și producția va dobîndi în acest an universitar la Brașov o eficiență sporită, între altele și prin recenta înființare a Centrului de învățământ, cercetare, proiectare și mior-producție, unitate complexă care cuprinde mai multe catedre, labora-

LA ÎNCEPUTUL NOULUI AN UNIVERSITAR

complexe de învățământ, cercetare și producție este să realizeze integrarea nu numai spațial, ci și operațională, adică să fie alături de noi nu numai în investigarea problemelor de perspectivă, ci și în soluționarea celor curente, cotidiene, hotărîtoare adeseori pentru desfășurarea optimă a procesului de producție, mă gîndesc ne-a mărturisit cu ceva timp în urmă ing. Marin Nicola, metalurgist al întreprinderii „Tractorul” — ce mult ne-ar folosi ca universitarii, cu care colaborăm bine în ceea ce privește introducerea aplicațiilor practice ale efectului Comandă în turnătorii și recuperarea căldurii din gazele de ardere de la forjă, să se ocupe și de creșterea calității pieselor noastre, de îmbunătățirea rețetelor de miezurii mai ales, care ne fac încă destule greutăți. După cum, de asemenea, cred că ar fi binevenit ca, în pregătirea studenților, specialiștii noștri să fie mai mult implicați în deosebi în organizarea practicii, tocmai pentru ca tinerii să cunoască încă din anii facultății ceea ce ne frîmîntă, iar după absolvire să poată trece direct la lucru, fără obișnuita pauză de acomodare.”

Calitatea înaltă a muncii — trăsătură a spiritului revoluționar. Teul suprem al școlii superioare românești este de a-i pregăti pe viitorii absolvenți nu numai ca buni specialiști, dar în egală măsură și ca patrioți înflăcărați, insu-

și de spirit revoluționar. Referindu-se la educația tineretului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Trebuie să punem pe primul plan munca, munca și iar munca, dragă te pentru a cere continuu noi și noi bunuri materiale și spirituale, dorința de autodepășire. Munca în agricultură nu este cu nimic mai prejos decît în electronică și dacă vrei chiar, în multe privințe ca este mai importantă.”

„Jată cel dintîi și cel mai complex program al activității noastre educative pentru acest an — ne-a declarat prof. univ. Ion Vieru, secretarul Comitetului de partid de la Institutul agronomic din Iași. O educație de calitate presupune deci munca de calitate a studenților, împreună cu cadrele didactice, în laboratoare, în fermele agricole, în L.A.S.-uri și C.A.P.-uri, pe terenurile stațiilor experimentale, unde ei desfășoară bogate activități de producție, de cercetare și proiectare. Cu atât mai mult cu cit numărul de ore repartizate studenților pentru a realiza un număr din numărul orelor afectate prin planul de învățămînt. Studenții efectuează acum toate lucrările necesare, pe întregul parcurs al anului, în fermele stațiilor noastre didactice și participă curajos la realizarea sau amenajarea de instalații noi, moderne în fermele didactice, lucrările lor de cercetare, inclusiv cele de diplomă, își găsesc aplicarea în unitățile agricole din zonă, inclusiv în unitățile de producție în vederea aplicării generalizate a tehnologiilor celor mai avansate.”

„Sarcinile înalte ale universitar, așa cum au fost ele înflăcărate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, impun tineretului universitar răspunderi sporite, eforturi sporite, pentru ca, nu doar în marea lor majoritate, ci în totalitatea lor, studenții patriei noastre să obțină rezultate superioare, pe măsura exigențelor viitorului, limpede prefigurat în proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al partidului și subliniat de la Măneasa, prezidiul Consiliului A.S.C. din Institutul de subinginerie Bala Mare. Asociațiile noastre au făcut mult, în anii precedenți, pentru transformarea studenților în coautori ai procesului lor de pregătire în acest an va trebui ca gradul înalt de conștiință al fiecăruia să fie reflectat în fapte cu o valoare superioară. Implicarea totală a tinerilor în viața universitară este mijlocul esențial pentru generalizarea aici a spiritului revoluționar.”

Climatul superior de muncă, de creație, asigură astăzi învățămîntului din țara noastră, obliga pe fiecare universitar, cadru didactic, cercetător sau student să procedeze la o riguroasă autoevaluare în perspectiva obiectivelor noi, formulate de secretarul general al partidului, cu privire la actualul an de învățămînt și la concentrarea tuturor eforturilor pentru ca asemenea obiective să fie împlinite rapid, în cea cea mai înaltă a calității.”

Mihai IORDANESCU și corespondenții „Scinței”

200 DE ANI DE LA MAREA RĂSCOALĂ POPULARĂ CONDUSĂ DE HOREA, CIOSCA ȘI CRISAN

O pagină glorioasă din istoria luptei poporului român pentru emancipare politică și eliberare națională

(Urmare din pag. 1)

S-a vădit, de asemenea, puternică personalitate a conducătorilor acestei ample mișcări revoluționare, exponenți ai înzestrării, înțelepciunii și genului popular; iar dintre ei, îndobesci la lui Horea. Proiectat în legendă încă din timpul răscălei, de fantezia populară dornică de dreptate și libertate, sfîrșitul său de martir și demnitate cu care a înfruntat moartea l-au sporit și mai mult aureola. Măreția lui, cum s-a subliniat, constă în deplina identificare cu idealurile maselor din rîndurile cărora s-a ridicat, iar masele i-au înălțat cel mai degrabă monumentul, mai durabil decît bronzul sau marmura: l-au înscris pentru todeauna în memoria lor afectivă, l-au așezat în eternum lingă inima fierbinte a poporului. O pregnantă expresie a dat acestui sentiment poetul, care lătuște în cuvînt estigla eroului popular: „de jos i te-ai ridicat drept, pietros, vijoros, / pentru moți / pentru cel săraci și goi, pentru toți... / și-ai despicat în două istoria, / jaran de cremene, / cum te-ai sculat alături să-și semene, / Horea!”

„Acesta face ca, dincolo de forme, „miezul ei de foc”, conținutul să fie, neîndobesci, revoluționar. Înzind nu la reformarea, ameliorarea, amendarea rînduiriilor existente, ci la înălturarea lor totală. Uriașă însemnătate a mișcării conduse de Horea, grandioasă ei în perspectiva istoriei, pune în valoare conținutul revoluționar manifestat în formele și în modul specific al unei mari răscăle țărănești.

Răscăala lui Horea are o mare însemnătate și prin aceea că, în hătăia generală de emancipare a poporului român din Transilvania, pune în lumină puternică problema și revendicările sociale ale maselor largi, în timp ce inteligența națională a avut în revoluția din Transilvania de la 1848. Contribuția marelui, creatoare de istorie, iese și sub acest aspect în evidență. Desfășurarea răscălei, cu toate meandrele ei, cu fluxul și refluxul ei, între 2 noiembrie și 18 decembrie 1784, este îndobesci cunoscută, dar pentru că în revolta din Transilvania de la 1848, contribuția marelui, creatoare de istorie, iese și sub acest aspect în evidență. Pe parcursul acestor evenimente s-au vădit puternic, exemplar, eroismul și potențialul revoluționar ale maselor țărănești, abnegația și setea lor de dreptate, aspirația spre „o lume complet nouă”.

S-a vădit, de asemenea, puternică personalitate a conducătorilor acestei ample mișcări revoluționare, exponenți ai înzestrării, înțelepciunii și genului popular; iar dintre ei, îndobesci la lui Horea. Proiectat în legendă încă din timpul răscălei, de fantezia populară dornică de dreptate și libertate, sfîrșitul său de martir și demnitate cu care a înfruntat moartea l-au sporit și mai mult aureola. Măreția lui, cum s-a subliniat, constă în deplina identificare cu idealurile maselor din rîndurile cărora s-a ridicat, iar masele i-au înălțat cel mai degrabă monumentul, mai durabil decît bronzul sau marmura: l-au înscris pentru todeauna în memoria lor afectivă, l-au așezat în eternum lingă inima fierbinte a poporului. O pregnantă expresie a dat acestui sentiment poetul, care lătuște în cuvînt estigla eroului popular: „de jos i te-ai ridicat drept, pietros, vijoros, / pentru moți / pentru cel săraci și goi, pentru toți... / și-ai despicat în două istoria, / jaran de cremene, / cum te-ai sculat alături să-și semene, / Horea!”

Răscăala lui Horea a avut un larg ecou în epocă. Oameni politici, artiști plastici, luptători revoluționari și mase de clițiori de pe diverse meridiane au urmărit cu mare interes meșul răscălei, luptele din cursul ei, eroicul ei epilog. În acest fel, răscăala a pus în atenția Europei occidentale problema poporului român și, pe de altă parte, a alimentat, a incitat conștiința revoluționară a celor care se pregăteau, de propria lor voință. Tipice sînt mai ales cele scrise de Jacques Pierre Brissot, viitorul girondin, una din figurile proeminente ale Revoluției franceze din 1789, care spunea: „Revoluția sînt vrea, înălțat poporul e greu de sfîșit la revoltă. Dacă e așa, înseamnă că suferința lui e grozavă și că decide să se răscăle”, adăugînd că: „Românii s-au răscălat; prin urmare, au avut dreptate să se răscăle”. „A nedepși pentru exercitarea acestui drept — scria el în aceeași broșură — înseamnă a-i pedepsi pentru că sînt oameni”. Radicalul Brissot vedea în marea ridicare la luptă a țărănilor din 1784, o mare răscăle, a legitimității luptei anti-feudale, înălturării vechiului regim, de care se pregăteau și revoluționarii din propria lui țară.

Numerose și semnificative sînt însă și alte ecouri mergînd din Ungria și Austria, prin Franța, Germania și Italia pînă în Spania și chiar în Suedia.

Deși înfrîntă în ciocnirea imediată cu explozătorii și cu trupele puse în mișcare de aceștia, răscăala iobagilor din Transilvania anulul 1784 n-a rămas, cum era înțeles, fără urme și fără consecințe, căci a constat în revocarea iobăgiei prin edictul imperial din martie 1785, care, chiar dacă nu s-a respectat, a contribuit la zdruncinarea instituiției iobăgiei.

Răscăala a constituit o puternică lovitură dată orinduirii feudale. Ecoul ei în această direcție este semnificativ și prin spaima pe termen lung pe care o provoacă nobilii, care se tem mereu de reditarea a ei și în încercarea permanentă pe care o constituie pentru lupta maselor ce se gîndesc adesea la exemplul lui Horea. Din răscăala și din urmările ei s-a tras concluzia că lupta nu a fost zadarnică, că desfășurarea perseverentă a acestei lupte nu putea să nu ducă la atingerea țelului propus.

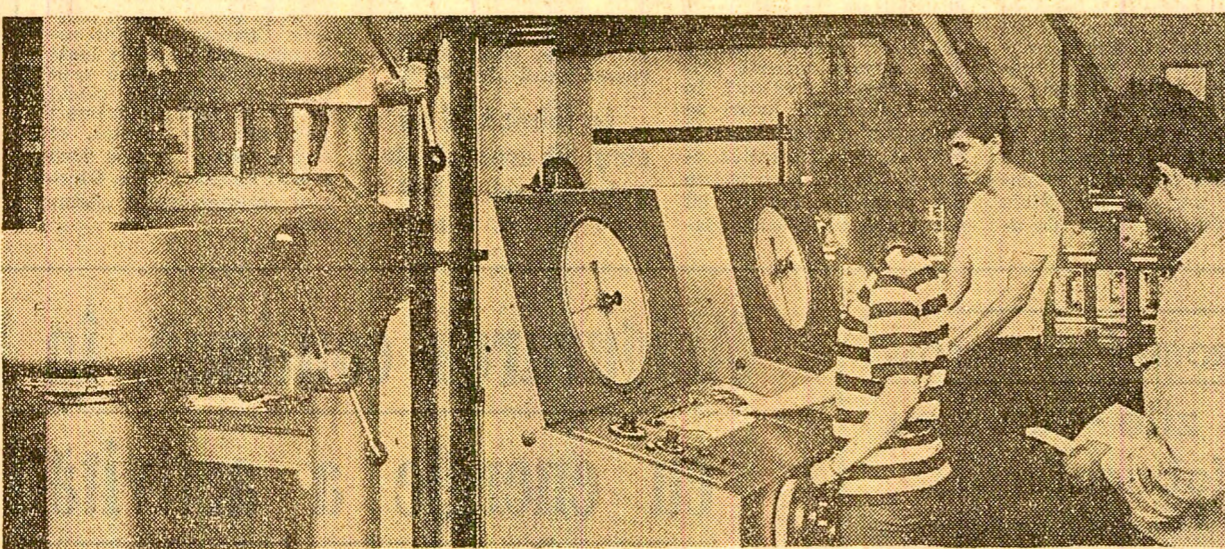
Un învățămînt major al răscălei a fost și acela că soluția reformistă, ilustrată în vechiul nostru cântec, Numa, metodele radicale, bazate nu pe „îmbunătățirea” rînduiriilor existente, ci pe înălturarea lor puteau constitui o soluție. În concepția Partidului Comunist Român, sărbătorirea a 200 de ani de la răscăala populară condusă de Horea, Cioșca și Crisan se află în continuitatea unor mai vechi tradiții, tradiții care promovau studiarea momentelor de luptă din trecut ca exemple mobilizatoare pentru lupta din prezent. Așa că rezoluția din iulie 1925 se dădea ca exemplu mișcarea condusă de Horea, Cioșca și Crisan, considerîndu-se că studierea din punctul nostru de vedere a acesteia contribuie la ridicarea nivelului de pregătire teoretică a militanților și membrilor partidului.

Cultivînd în rîndul maselor tradițiile eroice ale luptei poporului pentru eliberarea socială și națională, P.C.R. a evocat aceste tradiții, făcînd din ele un îndemn pentru continuarea luptei. Astfel, în plină dictatură regală, un manifest al P.C.R. conținea următorul îndemn: „...ne cheamă la luptă singele lui Doja, Horea și Tudor Vladimirescu”. Marea răscăala populară condusă de Horea, privită în succesiunea largă a istoriei, apare deci în chip firesc ca o luminoasă treaptă în drumul revoluției populare, totuși și spre țelurile sale prezente și de viitor. Cinstirea celor care s-au jertfit atunci cîmtează și astăzi energiile națiunii în drumul ei spre orizonturile comunismului.

CONSEMĂRI

Expresii ale literaturii militante

La Muzeul Literaturii române s-a deschis, nu de mult, expoziția „Comori ale patriei noastre în Muzeul Literaturii române” parte a unui ansamblu de acțiuni prin care se evidențiază felul complex de valorificare a literaturii române în cei 40 de ani de la Elberare. Expoziția este în sîmbătă, 27 septembrie, de la 10.00, în sala de lectură a Muzeului literaturii române, a contribuit la mai buna cuprindere și cunoaștere a marilor valori ale literaturii noastre. Dealtefel, însuși muzeul, în ansamblu, instituție culturală reprezentativă adevărată, hărtia spirituală a patriei în aceste fertile decenii de afirmare spirituală, este una din dovezile peremptorii ale interesului pentru tezurizarea și cunoașterea operelor marilor scriitori la viața socială, politică și culturală a țării. Un fond de circa 24.000 documente aflate în posesia muzeului, din care citeva mii, fac obiectul prezentei expoziții permanente, iar altele sînt rulate periodic în expoziții tematiche, sînt indicii convingătoare ale muncii depuse aici, alături de fecunda activitate de cercetare, depistare, coliziționare și conservare a unor mărturii literare cu valoare deosebită. Expoziția extrage din marea fond al muzeului acele documente revelatoare prin valoarea lor pentru participarea scriitorilor la viața timpului, la marile mișcări revoluționare. Inceputurile mișcărilor muncitorești își află mărturiile în publicații cum ar fi „Contemporanul”, „Opere ale lui Ghenea și ale altor scriitori. Sînt expuse documente aparținînd lui Ibrăileanu, C. Stere, Jean Bart, N. D. Cocea, Ion Gînea, Ion Pas, Emil Isac, Tudor Arghezi, Tudor Teodorescu Brăniște, Zaharia Stancu etc., prin care aceștia se afirmă ca promotori ai idealurilor socialismului. Publicații ca „Socialismul”, „Facta”, jurnale de opinie, corespondență completează imaginea bogată a participării scriitorilor la evenimentele, pleo-diaria acestora pentru scrierea anajă, militanți. Expoziția de dovedește a flo pagină vie deschisă cu atita generozitate spre valorile durabile ale spiritului, o invitație perentivă la cunoașterea dimensiunilor militante a literaturii noastre, prin înțelegerea ei s-au angajat deplin în destinul patriei. E. VASILESCU

In laboratorul Institutului de petrol și gaze din Ploiești. Foto: Agerpres

„Dreapta modernă” și „legitimarea” structurilor inegalitare ale societății capitaliste

Turnura spre dreapta și activizarea gîndirii teoretice burgeze de această factură, cu deosebire în ultimul deceniu, este legată de adincria crizei societății capitaliste, de cerința elaborării unei strategii proprii pentru ieșirea dintr-o asemenea criză profundă și atocuprinzătoare, fără pierderi prea mari din punctul de vedere al intereselor burgezeze monopoliste. Recrudescența dreptei mai exprima din partea reprezentanților săi dobîndirea conștiinței clare a importanței ideologice și a impactului acesteia într-o lume a incertitudinii și nesiguranței. În acest context, lupta de idei, manipularea informației datorată dezvoltării mass-media, ce pot fi utilizate în direcția influențării conștiințelor, a neutralizării și, apoi, anihilării spiritului de contestare și opoziție al clasei muncitoare, al celor exploatați, capătă în „strategia dreptei” o importanță crescînd.

În același timp, turnura spre dreapta de care am amintit este expresia însăși a crizei societății capitaliste în planul valorilor politice și ideologice, și al soluțiilor preconizate, care nu mai pot aduce nimic nou și sînt inspirate doar de obișnuita reprezentare a intereselor trecutului, a valorilor „anestezice”. Promovarea unor ideologii de dreapta semnificative detronizarea valorilor pe care burgezeza le-a proclamat în ascensiunea ei, în ciuda trădărilor lor la tot pasul în realitatea social-politică. „Noua” ideologii promovează acum valori situate aproape la polul opus celor tradiționale și oficial afirmate, cum ar fi inegalitatea, violența, dominația, disprețul față de om în locul egalității sociale, democrației, umanității, securității. Caracterul „noulor” idei de dreapta este evident.

„Restructurările” și „reelaborările” în direcția dreptei în cîmpul gîndirii burgeze, operate într-o manieră ofensivă și manifestă în ultima vreme, urmăresc în fond să confere legitimitate sistemului capitalist, orientărilor strategice economice și politice, sociale și culturale reacționare ale unor cercuri conservatoare. Dreapta ideologică actuală nu este însă nici pe departe o orientare unitară de idei, aceeași pretenzînd în lumea occidentală, cîteodată nici chiar în granițele aceleiași țări, cu toate că manifestările ei specifice legitimează tendințele politice conservatoare mai generale, convergente ale unor cercuri ale burgezezei monopoliste. Trebuie deci făcută distincție nu

litate privind realizarea unei „monarhii electivă” și a unei „Europăe de monarhii”, contrapuză „eurocomunismului” și opoziției democratice. Alți reprezentanți ai „noului drept” caută să se înscrie în tradiția istorică republicană. Dreapta ideologică americană, la rîndul ei, se prezintă astăzi ca „un mozaic bizar de grupări” și teme, așa cum arată Michael W. Hughes, un teoretician neoconservator, mergînd de la „noua dreapta” propriu-zisă, cu o puternică influență electorală, instituționalizată ca or-

celi din Franța, fată de tendințele hegemonice și de dominație ale imperialismului american, spre restaurarea autorității depline și influenței statelor vest-europene pe arena internațională. Făcîndu-se ecoul unor asemenea interese și aspirații, ideologia „noului drept” din Franța poartă o marcă europeană, dar și anticomunistă, încercînd să aducă ca argument teoria superiorității rasiale a indoeuropenilor în raport cu alte popoare. „Noua dreapta” legitimează deci nu desființarea oricărei hegemonii, care este un imperativ al zilelor noastre, ci înlocuirea unei hegemonii printr-o alta. Justificarea unor tendințe hegemonice în relațiile dintre state formează astfel axa strategiei internaționale conturată cu claritate în conceptele dreptei ideologice actuale. Strategia politică internațională a dreptei contemporane este de aceea vetustă și anacronică, indiferent de originea și ideile particulare exprimate, ea contrapune de-a se aspirațiilor popoarelor spre egalitate și independență deplină în relațiile dintre state, spre o nouă ordine economică și politică internațională, a cărei componentă esențială o constituie democratizarea acestor relații, excluderea hegemonismului și a dominației, a forței și discriminărilor de orice fel, la politici sferele de influență, eliminarea decalajelor între țările bogate și cele sărace. În lupta împotriva socialismului și a mișcărilor revoluționare burgezeze recurge, așa cum o arată

tv

- 15.00 Telex
- 15.30 Clubul tineretului. Tineri interpreți și formați de amatori în Festivalul național „Cîntarea tinerilor”
- 15.30 Emisiune în limba maghiară (parțial color)
- 16.30 Imagini din România
- 17.00 Fotbal: Politehnica Iași — Stejara. Sporul studențesc — „U” Craiova
- 20.00 Teleduraj (parțial color)
- 20.20 Actualitatea în economie. Urgențele ale campaniei de toamnă semănătorii pîsoșelor, recoltului culturilor țiriz
- 20.35 Marea forum al partidului, marți, 27 septembrie. În discuție: restructurarea Partidului Directivelor Congresului al XIII-lea al P.C.R.
- 20.50 Telematematica. Cîntec „Mari acțiuni”. O cauză dreaptă. Cu: Spencer Tracy, Pat O'Brien, Diana Lynn, John Hodiak. Regia: John Sturges
- 22.30 Teleduraj (parțial color)
- 22.30 Închiderea programului

Armonia întregului

(Urmare din pag. 1)

Ca reporter, am participat cu condeul adeseori la fluxul marelui ope de armonizare a zonelor. Vezi, toboșor, cum foste comune deosebite, orșe cu platforme industriale (Salonta, Marghita, Alesd), Alesdul găzduind una dintre cele mai mari și mai moderne cîmtețării din sud-estul Europei. Am văzut cum Zalău, odinioară defîndător doar al unei mici fabrici de băuturi spirtoase, impunea, în timp record, o platformă industrială diversificată, cum Oradea, Slătina și apoi Tuzcea alcătuiesc triunghiul de alai aluminului românesc (Alro), cum Medgidia, se trînzea din socialismului și de sub colburi stepei, la o viață industrială trepidantă, cum Alexandria țesea de sub pecetea patriarhală a grînarului în finețea producției de ruiment,

cu mîrguri moldovenești, mici burguri transilvane, orășele anonime din Cîmpia Română își pun o arhicelul deosebit la fluxul marelui ope de armonizare a zonelor. Vezi, toboșor, cum foste comune deosebite, orșe cu platforme industriale (Salonta, Marghita, Alesd), Alesdul găzduind una dintre cele mai mari și mai moderne cîmtețării din sud-estul Europei. Am văzut cum Zalău, odinioară defîndător doar al unei mici fabrici de băuturi spirtoase, impunea, în timp record, o platformă industrială diversificată, cum Oradea, Slătina și apoi Tuzcea alcătuiesc triunghiul de alai aluminului românesc (Alro), cum Medgidia, se trînzea din socialismului și de sub colburi stepei, la o viață industrială trepidantă, cum Alexandria țesea de sub pecetea patriarhală a grînarului în finețea producției de ruiment,

Tot așa, peisajul rural s-a dezvoltat în armonie cu cel urban, legea sistematizării dîndu-i aspecte urbane, deosebit de veritabile stațiuni climatice, și generatilor altă fațetă — de orășele agricole, în bazinele cerealiere. Dar nu numai arhitectura le dă modernitate și greutate în viața economică, ci și producțiile mari secundate de sectoare industriale și agricole, cîntec, cit mai multe, și de asigurațiunile sociale și de cultură. Succesele obținute de toate zonele în Festivalul național „Cîntarea României”, produsele lor artistice și de artizanat industrializat sînt ecou în spiritul vitalitate al unei dezvoltări economice ascendente.

La orase sau în sate, dezvoltarea echilibrată, ca de vase comunicante, cu victoriile ei economice, nu s-a împlinit însă în sine și pentru sine, ci a condus, prin dialectica istoriei, la schimbări de structură, la decantări și sublimări în conștiința socială. Muncitorul sau țîranul se apropie, în cuantumul cunoștințelor profesionale, de nivelul ingineresc de specialitate, muncă are substratul luminos al unei datorii clare — spiritului iscoditor scîntă invenții și inovații, cultura cuprinde masele devenite consumatoare și, totodată, creatoare de frumos artistic, există o ființă exemplară în finuta civică, patriotică, a generațiilor, prin drepturi și datorii, în spiritul educației comuniste pe care partidul o imprimă poporului întreg. Căci o dezvoltare armonioasă, simetrică, s-a realizat și în acest sens, de la platforma Capitalistului până la cîntecul mai răzlet.

Reamănuirea problemei dezvoltării armonioase a tuturor zonelor țării în forumul Congresului al XIII-lea devine, așadar, continuarea unui program deja realizat în mare măsură, cu un palmares remarcabil, într-o etapă nouă de largire și desăvîșire, de reșezare în structuri și forme mai complexe și mai atocuprinzătoare. Forumul suprem al comunistilor din România va dezbate și va aproba din nou documente-cheie de boltă pe arcul de timp al viitorilor cinci ani și pînd la sfîrșitul milenului sub călăuzirea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului și prezidintele României socialiste moderne.

Prof. univ. dr. Ion FLOREA

A apărut în limba maghiară :

NICOLAE CEAUȘESCU
Cuvintare la Sesiunea solemnă comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Marii Adunări Naționale și Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, consacrată împlinirii a 40 de ani de la înlăptuirea actului revoluționar de la 23 August 1944

- 22 august 1984 - Editura Politică

OBIECTIVELE PROIECTULUI DE DIRECTIVE ALE CONGRESULUI AL XIII-LEA AL P.C.R.
Dezvoltarea intensivă a industriei

(Urmare din pag. 1)

concordanță cu necesitățile societății, cu resursele materiale și energetice, de forță de muncă și financiare disponibile în țară și în cinci-zece ani să se realizeze o apropiere între ritmul de creștere a producției globale agricole - care va fi de 5,4-5,8 la sută, și cel al producției - marfă industrială - de 6-6,5 la sută.

În lumina prevederilor din proiectul de Directive, care sint orientările fundamentale ale dezvoltării intensive a industriei în cincinalul viitor și în perspectivă?

O direcție esențială de acțiune o reprezintă modernizarea, în continuare, a structurilor de producție, înțelegând prin aceasta creșterea priorității a ramurilor industriale de prelucrare avansată, capabile să utilizeze superior materialele prime, materialele și energia, să înglobeze în produsele realizate multă inteligență și creativitate tehnică românească, să valorifice la cote tot mai înalte potențialul tehnic, material și uman de care dispun unitățile industriale.

Procesul de dezvoltare și restructurare a industriei, în lumina prevederilor proiectului de Directive, este astfel gândit încât să asigure economisirea strictă și valorificarea superioară a materiilor prime, combustibililor și energiei, recuperarea și refolosirea resurselor rezultate din procesele de producție și de consum, reducerea cheltuielilor de producție și, îndeosebi, a celor materiale. Concret, în proiectul de Directive se prevede reducerea cu circa 110 lei a cheltuielilor pentru fiecare tonă de obiectivă a dezvoltării economice, a creșterii eficienței. În această privință, în proiectul de Directive se prevede că ponderea produselor care se vor realiza la nivel mondial ridicat să ajungă în 1990 la aproape 95 la sută, față de 75-80 la sută în prezent.

O altă direcție principală a dezvoltării intensive a industriei, prevăzută în proiectul de Directive, se referă la accentuarea specializării și integrării proceselor tehnice și calitative ale acestora, se va asigura creșterea mai accentuată a gradului de valorificare a materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei. Astfel, calculat pe baza producției-marfă industriale, indicele de valorificare creștează să fie cu 25-27 la sută mai mare în 1990 față de 1985.

O altă direcție fundamentală a dezvoltării intensive o constituie sporirea puternică a productivității muncii. Cu alte cuvinte, sporirea producției în proporții stabilite trebuie realizată cu cheltuieli de muncă cât mai reduse. În mod concret, în cincinalul viitor productivitatea muncii în industrie, calculată pe baza producției-marfă, va trebui să sporească într-un ritm mediu anual de 6-6,5 la sută, asigurându-se egalitatea acesteia în 1990 față de 1985.

Ampla perspectivă de muncă rodnică și creație pe tărîmul dezvoltării intensive, pe baze moderne a industriei pe care o reflectează proiectul de Directive, are un puternic caracter mobilizator, însușii clasei noastre muncitoare, muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din această ramură fundamentală a economiei naționale hotărârea de a-și realiza toate sarcinile în fața obiectivelor prevăzute de acest important document programatic, de a acționa fără preget, cu spirit revoluționar și înaltă răspundere, pentru a aduce întru îndeplinire contribuția la ridicarea patriei noastre pe noi trepte de progres și civilizație.

Ampla perspectivă de muncă rodnică și creație pe tărîmul dezvoltării intensive, pe baze moderne a industriei pe care o reflectează proiectul de Directive, are un puternic caracter mobilizator, însușii clasei noastre muncitoare, muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din această ramură fundamentală a economiei naționale hotărârea de a-și realiza toate sarcinile în fața obiectivelor prevăzute de acest important document programatic, de a acționa fără preget, cu spirit revoluționar și înaltă răspundere, pentru a aduce întru îndeplinire contribuția la ridicarea patriei noastre pe noi trepte de progres și civilizație.

ZIUA NAȚIONALĂ A REPUBLICII ARABE YEMEN

Exceleței Sale
Domnului colonel ALI ABDULLAH SALEH
Președintele Republicii Arabe Yemen

La sărbătorirea Zilei naționale a Republicii Arabe Yemen vă adresez, în numele poporului român și al meu personal, sincere felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de prosperitate și pace poporului țării dumneavoastră.

Expirm convingerea că raporturile prietenești dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Yemen se vor dezvolta în continuare, în toate domeniile de interes comun.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

Cronica zilei

În zilele de 23-25 septembrie 1984 s-au desfășurat în Capitală lucrările Conferinței internaționale de istorie militară cu tema "Război și societate în Europa centrală și de est 1740-1920. Sinteza", organizată de Comisia română de istorie militară, în colaborare cu Colegiul Brooklyn din New York, sub egida Academiei Republicii Socialiste România, Academiei de Științe sociale și politice.

Pe timpul cit s-au aflat în țara noastră, membrii echipajului au vizitat monumente istorice și obiective culturale-turistice din municipiul Constanța și de pe litoralul românesc al Mării Negre.

Sesiunea științifică consacrată aniversării a 200 de ani de la revoluția condusă de Horea, Cloșca și Crișan

Marti, 25 septembrie 1984, s-au desfășurat în Capitală lucrările sesiunii științifice, cu participare internațională, organizată de Ministerul Apărării Naționale, consacrată împlinirii a 200 de ani de la revoluția condusă de Horea, Cloșca și Crișan.

Politic Superior al Armatei, s-a relevat însemnătatea istorică internă și internațională a marilor ridicări revoluționare din 1784 și s-a subliniat înfruntarea puternică pe care aceasta a exercitat-o asupra despotismului ulterior a luptei întregului popor român pentru libertate, unitate, independență și progres.

DE LA C.E.C.

Depunătorii care economisesc pe libretule de economii cu dobândă și cistiguri și pe libretule de economii cu cistiguri sînt informați că tragerile la sorți pentru acordarea cistigurilor pentru trimestrul III 1984 vor avea loc în ziua de 29 septembrie a.c. orele 12,30 în sala Casei de cultură din str. Zamolnit nr. 6 din Capitală.

Administrația de Stat Loto-Pronospot informează

La 30 septembrie 1984 - o formulă inedită PRONOSPOT-EXPRES: TRAGEREA MULTIPLĂ. Se efectuează 8 extrageri (față de 6 la tragerile excepționale), totalizînd 49 de numere (față de numai 42 la tragerile excepționale), extragerile fiind „legate” două cite două, în timp ce la tragerile excepționale sînt „nelegate”. Astfel, duminică 30 septembrie se pot obtine în condiții avantajoase autoturisme „OLTCIT SPECIAL”, excursii în R.P. Ungară, precum și cistiguri în bani. Cistigurile se atribuie pe 16 categorii.

INFORMAȚII SPORTIVE

BOX. Astăzi începe la Brăila turneul Balcanic de box - editia a XXII-a. Vor participa în formație completă (cite 12 pugiliști) reprezentativele României, Iugoslaviei, Bulgariei și Ungariei, precum și nouă boxeri reprezentînd Grecia.

INFORMAȚII SPORTIVE

BOX. Astăzi începe la Brăila turneul Balcanic de box - editia a XXII-a. Vor participa în formație completă (cite 12 pugiliști) reprezentativele României, Iugoslaviei, Bulgariei și Ungariei, precum și nouă boxeri reprezentînd Grecia.

cinema

- Glasnost și PATRIA (11 26 25) - 9; 12,30; 18,30; 19,30. FAVORIT (45 31 70) - 9; 12,30; 16; 18,15. MODERN (22 71 01) - 9; 12; 16; 18.
● Pădurea nebulă și STUDIO (59 53 19) - 10; 12,15; 15; 17.
● Dreptate în lanțuri și FEROVIAI (59 51 40) - 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 19,45. PLAMURA (63 77 13) - 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● Emisia continuă și EXCELSIOR (59 49 45) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20. CULTURĂ (63 59 13) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● După mulți ani și TIMPURI NOI (58 10 10) - 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45.
● Lăcaș și TIMPURI NOI - 20.
● Sapte băieți și o strengărită și VICTORIA (18 23 78) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Sturhoie și UNION (13 49 04) - 9,30; 11,30; 13,30; 15,45; 18; 20. ARTA (21 31 86) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Jazz '80 și COTROCENI (48 48 48) - 15; 17,15; 19,30.
● Salutați de la Agalga și COSMOS (27 54 95) - 9,30; 11,30; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30.
● Imposibilitate iubire și VOLGA (17 21 23) - 12; 14; 16; 17,15; 19,30.
● Program de desene animate - 9; 11; 17. Secretul lui Bachus - 13; 15; 19.
● D.O.I.N.A. (05 35 38)
● B.D. la munte și la mare și VITTORIO (10 67 40) - 13,30; 17,30; 19,30.
● Undeva, cîndva și SCALA (11 03 73) - 9; 11; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Scherzando și LUCEAFARUL (15 67 67) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.

vremea

- Teheran '43 și CAPITOL (16 29 17) - 9; 12,30; 16; 18.
● Impuscături sub spînzurătoare și BUCUREȘTI (16 51 54) - 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● I se spune „Buldozerul” și FESTIVAL (16 53 04) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Competiția și CENTRAL (14 12 24) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Legenda călătorului singuratic și LUMINA (14 74 16) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Campionul și GRIVITA (17 08 88) - 9; 12; 16; 18; DACIA (50 35 94) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Prințel și neutralizări și BUZEȘTI (59 45 58) - 15; 17; 19.
● Lăcaș și marelui și LIRA (21 71 71) - 15,30; 18; 20, la grădina - 20, FLOREASCA (32 29 71) - 9; 11; 13; 15,30; 17,45; 20.
● Politist sau delincvent și DRUMUL SĂRII (21 28 13) - 15,30; 17,30; 19,30.
● Cobra se întoarce și GIULEȘTI (57 56 46) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Gemenii în vacanță și PACEA (60 20 85) - 15,30; 17,30; 19,30.
● Locotenent și CRISTINA și MELODIA (11 10 49) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Căpitanul războinilor și GLORIA (47 46 75) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Cineva ca tine și AURORA (35 04 66) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, la grădina - 19,45.
● A opta minune a lumii și POPUL-LAR (28 15 17) - 17,15; 19,30.
● Detasament cu misiune specială și MONCA (21 69 97) - 15; 17,15; 19,30.
● Domnișoara Noorie și TOMIS (21 49 48) - 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Martă furată și FLACĂRA (20 33 40) - 15,30; 17,30; 19,30.

teatre

- Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.
● Teatrul Național (14 71 71, sala mică): Căușii de familie - 19,30.

DIN TĂRIE SOCIALISTE

R. P. CHINEZĂ

Puterea de creație a omului pe vechiul „drum al mătăsii”
rîșul lumii” este străbătut acum de o arteră rutieră măsurînd 561 kilometri.
Xi An...
Oraș cu 3 milioane de locuitori. Capitala provinciei Shaanxi, cu 30 milioane de locuitori, Ceang și ploaie, și ore de toamnă țirze, cu soare. Al-

Însemnări de călătorie

Pămîntul de aici i-a dat culoarea, fluviul îi dă pămîntului fertilitate. Un schimb drept, statornic însă în urma acțiunii tenace, eroice a omului în deceniile de putere populară în China. Rezultatul? Agricultură Chineză a produs anul trecut 380 milioane tone de cereale. Cu 26 milioane tone mai mult decît în anul anterior. Recolta record și la cerealele de vară din acest an, cînd pămîntul fărîș a germinat cu patru milioane tone mai multe cereale decît în aceeași perioadă a anului trecut. Bazinul Fluviului Galben are, în această direcție, contribuția lui de... tone-cereale. Și aici explicația este simplă: s-a dat, dar și el. Adică: în 1949, în timpul luptei pentru eliberarea cu arma în mîină, după lungi ani de lupte și jertfe, în Valea Fluviului Galben erau amenajate pentru irigații circa opt sute de mii de hectare. Astăzi, această Vale a Fertilității nu are nici o hectară de teren irigat. Saltați este enorm. Autorii lui? Oamenii harnici și încrezători în destiniile lor comuniste. Oamenii care, prin tot ceea ce au durat în lunul fluviului, pentru prezent și viitor, au demonstrat în dar al acestei puternice ari-tere de apă, devastatoare cîndva, tot mai supus omului acum.

DE LA TĂRIE SOCIALISTE

R. P. CHINEZĂ

Puterea de creație a omului pe vechiul „drum al mătăsii”
rîșul lumii” este străbătut acum de o arteră rutieră măsurînd 561 kilometri.
Xi An...
Oraș cu 3 milioane de locuitori. Capitala provinciei Shaanxi, cu 30 milioane de locuitori, Ceang și ploaie, și ore de toamnă țirze, cu soare. Al-

Însemnări de călătorie

Pămîntul de aici i-a dat culoarea, fluviul îi dă pămîntului fertilitate. Un schimb drept, statornic însă în urma acțiunii tenace, eroice a omului în deceniile de putere populară în China. Rezultatul? Agricultură Chineză a produs anul trecut 380 milioane tone de cereale. Cu 26 milioane tone mai mult decît în anul anterior. Recolta record și la cerealele de vară din acest an, cînd pămîntul fărîș a germinat cu patru milioane tone mai multe cereale decît în aceeași perioadă a anului trecut. Bazinul Fluviului Galben are, în această direcție, contribuția lui de... tone-cereale. Și aici explicația este simplă: s-a dat, dar și el. Adică: în 1949, în timpul luptei pentru eliberarea cu arma în mîină, după lungi ani de lupte și jertfe, în Valea Fluviului Galben erau amenajate pentru irigații circa opt sute de mii de hectare. Astăzi, această Vale a Fertilității nu are nici o hectară de teren irigat. Saltați este enorm. Autorii lui? Oamenii harnici și încrezători în destiniile lor comuniste. Oamenii care, prin tot ceea ce au durat în lunul fluviului, pentru prezent și viitor, au demonstrat în dar al acestei puternice ari-tere de apă, devastatoare cîndva, tot mai supus omului acum.

DIN ORIZONTURILE CUNOAȘTERII

INSTANTANEE TELEFOTO. Specialiști japonezi au pus la punct o tehnică telefoto care permite recepționarea și difuzarea aproape instantanee a imaginilor de televiziune, direct de pe ecran, adică în alb-negru, cit și color. Se precizează că fotografiile respective sînt superioare calitativ celor transmise prin procedeele tehnice existente, iar durata întregului proces se reduce de la 40-50 minute, în prezent, la numai 40 de secunde.

LENTILĂ HIPERSENSIBILĂ LA LUMINĂ. O lentilă specială, modelată după receptorii de lumină ai vietuitoarelor submarine, lentilă de zece ori mai sensibilă la lumină decît lentilele obișnuite, a fost realizată în laboratoarele Universității Carnegie-Mellon (S.U.A.). Profesorul de biologie Jerome Wolken consideră că această lentilă va putea ajuta foarte mult persoanele aprobe orbe, care nu mai dispun decît de 10-20 la sută din posibilită-

te de a vedea. Totodată, lentilele obținute astfel vor avea și alte utilizări - în microchirurgie, captarea energiei solare și fotografice - a apreciat Wolken.

RECONDITIONAREA CONDUCTELOR SUBTERANE DE APĂ. În R.D.G., s-au înregistrat noi succese în ameliorarea tehnicii de condiționare a conductelor subterane de apă. Astfel, cercetătorii de la Bauakademie din Berlin au pus la punct o nouă metodă de refacere a conductelor uzate, care nu mai necesită înlocuirea integrală a țevilor deteriorate. Procedeu constă în introducerea în conductă a unui tub flexibil din material textil avînd pereți dubli, care este umflat cu aer comprimat. În spațiul gol rezultat se injectează o compoziție de mortar și ciment, care se întărește într-un interval de 72 de

ore. Înălțurindu-se tubul, care a fost folosit drept cofraj, se obține un perete interior neted și perfect etans. Procedeu poate fi folosit la țevi cu diametrul între 100 și 300 mm. Specialiștii estimează că durata unei rețele de apă recondiționată prin această metodă este de 40-50 de ani.

APARAT PENTRU COMBATEREA INSOMNIIILOR. La Institutul de igienă a muncii din Moscova a fost realizat un aparat pentru combaterea insomniilor. Folosirea aparatului nu are efecte secundare asupra organismului. Omul semnale luminose și sonore într-un anumit ritm, corespunzător bioritmului pacientului. Pentru vindicarea insomniilor sint de regulă necesare doar șase sesiune de tratament cu durata de 25-30 de minute. După tratament, bolnavii încep să beneficieze de un somn profund, fără vise neplăcute. S-a stabilit, de asemenea, că noul sistem de fizioterapie influențează pozitiv me-

moria. Aparatul se prezintă sub forma unui dispozitiv cu o gamă largă de variații coloristice sau de variații ale intensității luminoase, ceea ce permite mai multor bolnavi să folosească simultan aparatul.

DIN ORIZONTURILE CUNOAȘTERII

